

гічної природи й відображати стандартні асоціативні характеристики терміна. У художньому дискурсі це впливає на прагматичне функціонування терміна через забезпечення у межах контексту тимчасового емоційно-асоціативного забарвлення різними засобами, що викликає у читача асоціативний ряд, який є, з одного боку, результатом включеності його свідомості до суспільної мовної картини світу, а з іншого – результатом індивідуального досвіду в медичній галузі знання. Прагматичні аспекти функціонування і природи терміна впливають із його когнітивної природи, разом з тим вони можуть породжувати нові когнітивні нашарування.

Одним із перспективних напрямів досліджень є визначення інших зв'язків між когнітивною і прагматичною природою медичного терміна, а також інших концептуально-метафоричних асоціативних моделей, які спільні для усієї медичної галузі знання і мають тенденційний характер.

Список використаної літератури

1. Воркачев С. Г. Лингвокультурная концептология: становление и перспективы / С. Г. Воркачев // Известия РАН. Серия литературы и языка / Кубан. гос. технол. ун-т. – 2007. – Т. 66. – № 2. – С. 13–22 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://rudocs.exdat.com/docs/index-156761.html>.
2. Воркачев С. Г. Концепт «оскорбление» и его этимологическая память / С. Г. Воркачев, Г. В. Кусов // Теоретическая и практическая лингвистика. Сер. «Язык и социальная среда». – Воронеж : Изд-во ВГТУ, 2000. – Вып. 2. – С. 90–102 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://tpl1999.narod.ru/teoreticheskaya_i_prikladnaya_lingvistika/vipusk_2_2000/.
3. Івашенко В. Л. Концептуальна репрезентація фрагментів знання в науково-мистецькій картині світу (на матеріалі української мистецтвознавчої термінології) : монографія / В. Л. Івашенко. – К. : Вид. дім Дмитра Бураго, 2006. – 328 с.
4. Маслова В. А. Введение в когнитивную лингвистику : учеб. пособие / В. А. Маслова. – М. : Флинта ; Наука, 2004. – 296 с.
5. Новодранова В. Ф. Когнитивные аспекты терминологии / В. Ф. Новодранова // Материалы Первой междунар. школы-семинара по когнитивной лингвистике. В 2 ч. Ч. 1. – Тамбов, 1998. – С. 13–15.
6. Супрун А. Є. Вступна стаття / А. Є. Супрун // Бутенко Н. П. Словник асоціативних норм української мови / Н. П. Бутенко – Львів : Вища шк., 1979. – С. 3–9.
7. Шкатова Л. А. Различные степени терминологизации наименований лиц / Л. А. Шкатова // Современные проблемы русской терминологии. – М. : Наука, 1986. – С. 37–52.
8. Clifford B. Memory / B. Clifford // A Textbook of Psychology / ed. By J. Redford and E. Govier. – London ; New York : Routledge, 1991. – P. 377–406.
9. Erdrich L. Love Medicine / L. Erdrich // Louise Erdrich (novel) / L. Erdrich. – Modern classics edition. – New York : Harper Perennials, 2005. – 367 p.
10. Hailey A. Strong Medicine / A. Hailey // Arthur Hailey. – Great Britain : Richard Clay Ltd, Bungay, Suffolk, 1984. – 430 p.

Статтю подано до редколегії
16.03.2012 р.

УДК 81'42'37: 811.111

Н. В. Репех – аспірант Київського національного
лінгвістичного університету

**Семантика ПОЧАТКУ і КІНЦЯ в заголовках англомовних
журнальних статей: когнітивно-риторичний аспект**

*Роботу виконано на кафедрі лексикології
і стилістики англійської мови
ім. проф. О. М. Мороховського КНЛУ*

У статті на матеріалі англомовного журнального дискурсу виокремлено заголовні стратегії представлення подій номінативними засобами на позначення ПОЧАТКУ і КІНЦЯ. Виявлено, що використання в ініціальних

© Репех Н. В., 2012

позиціях заголовків дієслівних, іменникових, атрибутивних і адвербіальних одиниць на позначення досліджуваних смислів акцентує різні аспекти репрезентованих подій. Доведено, що заголовні стратегії репрезентації семантики ПОЧАТКУ і КІНЦЯ слугують засобом привернення уваги аудиторії до описуваних подій.

Ключові слова: заголовні стратегії, журнальний дискурс, когнітивна риторика, семантика ПОЧАТКУ і КІНЦЯ.

Репех Н. В. Семантика НАЧАЛА и КОНЦА в заголовках англоязычных журнальных статей: когнитивно-риторический аспект. В статье на материале англоязычного журнального дискурса выделяются заголовочные стратегии репрезентации событий средствами обозначения семантики НАЧАЛА и КОНЦА. Установлено, что выдвижение в начальных позициях заголовков глагольных, именных, атрибутивных и адвербиальных единиц с исследуемым значением акцентирует различные аспекты событий. Доказано, что заголовочные стратегии репрезентации семантики НАЧАЛА и КОНЦА служат средством привлечения внимания аудитории к описываемым событиям.

Ключевые слова: заглавные стратегии, журнальный дискурс, когнитивная риторика, семантика НАЧАЛА и КОНЦА.

Repekh N. V. Semantics of BEGINNING and END in Headlines of English Magazine Articles: Cognitive Rhetorical Aspect. The article offers headline strategies representing the BEGINNING and END semantics in English magazine discourse. The paper reveals that the foregrounded verbal, substantive, attributive and adverbial units denoting BEGINNING and END emphasise in headline different aspects of events. It is proved that headline strategies appealing to the semantics of BEGINNING and END serve as a means of drawing the readers' attention to reported events.

Key words: headline strategies, magazine discourse, cognitive rhetoric, semantics of BEGINNING and END.

Постановка наукової проблеми та її значення. З огляду на посередницьку роль ЗМІ, сучасний журнальний дискурс вивчають як сконструйовану мовними і друкованими засобами реальність [6, 15]. Репрезентуючи події тижня на фоні загальних світових тенденцій, англomовні журнали часто потрапляють до рук читачів, коли представлений у випуску матеріал давно втратив свою новизну. Тому одним із завдань новинних журналів є створення ефекту свіжості представленої інформації та ефекту присутності за рахунок апелювання до перцептивного досвіду читачів, що, зокрема, досягається за допомогою номінативних одиниць на позначення ПОЧАТКУ і КІНЦЯ. Досі семантику ПОЧАТКУ і КІНЦЯ досліджували, використовуючи два підходи: системно-мовний й логіко-семантичний. У системно-мовних розвідках проведено діахронічний аналіз англійських дієслів на позначення початку і кінця процесу [5, 14–23]. Логіко-семантичний підхід зосереджено на виявленні особливостей втілення досліджуваної семантики у російській та українській мовних картинах світу [4; 7]. Особливої уваги заслуговує втілення семантики ПОЧАТКУ і КІНЦЯ в окремих різновидах дискурсу – художньому й ритуальному [1].

Завдяки логіко-семантичним розвідкам окреслено наріжні питання, пов'язані з перцептивними передумовами формування семантики ПОЧАТКУ і КІНЦЯ та концептуальною репрезентацією досліджуваних смислів, які можна з'ясувати, застосовуючи дослідницький апарат когнітивної лінгвістики, що вивчає способи концептуалізації та вербалізації дійсності. Дослідження смислів ПОЧАТКУ і КІНЦЯ в аспекті конструювання медійної реальності неможливе без використання когнітивно-риторичного підходу, спрямованого на встановлення взаємозв'язку між когнітивною семантикою, котра вивчає загальні процеси концептуалізації людиною дійсності, уяви та мислення, і риторикою, яка пов'язує певні здібності з конкретними ситуаціями [9, 446].

Спрямованість сучасних когнітивно-риторичних студій на вивчення взаємодії мови з ментальними структурами різного ступеня узагальнення з метою виявлення принципів відтворення реальності для впливу на аудиторію зумовлює **актуальність** цього дослідження.

Мета статті – виокремити заголовні стратегії репрезентації семантики ПОЧАТКУ і КІНЦЯ та пояснити їхній вплив на сприйняття аудиторією подій, що передбачає виконання таких **завдань**: 1) окреслити сенсомоторні витоки формування досліджуваної семантики й проаналізувати їх втілення в значенні одиниць, які експлікують ідеї ПОЧАТКУ і КІНЦЯ; 2) пояснити їх вплив на читачів за аналогією з безпосередньою взаємодією з навколишнім середовищем; 3) визначити зміни у репрезентації подій, вербалізованих у заголовках статей номінативними засобами, які належать до різних частин мови.

Об'єктом дослідження є заголовні стратегії репрезентації семантики ПОЧАТКУ і КІНЦЯ в англomовному журнальному дискурсі, а **предметом** вивчення – когнітивно-риторичний аспект їхнього втілення у журнальних статтях.

Наукова новизна розвідки полягає у тому, що в ній уперше когнітивно-риторичний підхід застосовано для вивчення текстового втілення смислів ПОЧАТКУ і КІНЦЯ на матеріалі журнальних статей, дібраних з англомовних часописів новин *Newsweek*, *The Economist* і *Time*.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. У когнітивній лінгвістиці семантику ПОЧАТКУ і КІНЦЯ сформувано внаслідок суперордиантної категоризації сенсомоторного досвіду, пов'язаного з концептуалізацією народження і смерті, створення і руйнації, сходу й заходу, входу й виходу тощо [4, 109], тобто з базовим рівнем, на якому світ розпізнається у процесі його сприйняття [10, 93–97]. Відповідно, одиниці, які безпосередньо називають ПОЧАТОК і КІНЕЦЬ на суперордиантному рівні (*begin*, *end*, *start*, *finish* тощо), зараховуємо до узагальнювальних, а ті, у яких досліджувану семантику сформовано на основі концептуалізації щоденного досвіду, відносимо до базових номінацій (*die*, *evaporate*, *lose*, *spark* та ін.).

Сенсомоторні дані, пов'язані з візуальним освоєнням навколишнього середовища, осмисленням початку і кінця руху або джерела й цілі застосування сили, формалізовано у значенні досліджуваних номінативних одиниць за допомогою образ-схем, котрі як базові структури лінгвокогнітивної діяльності мовної особистості репрезентують перцептивні відношення у формі елементарних повторюваних експеріментальних моделей, покладених в основу формування складних образів свідомості [8, 29], даючи змогу поєднати результати сприйняття з мовою та пояснити формування лексичного значення. Тому образ-схеми розглядаємо як базові концептуальні структури репрезентації ПОЧАТКУ і КІНЦЯ у значенні номінативних засобів і конструювання подій на різних рівнях узагальнення. У засобах просторово-перцептивної групи значення ПОЧАТКУ і КІНЦЯ спирається на відношення БЛИЗЬКО – ДАЛЕКО (NEAR – FAR), які відображають відстань між спостерігачем та об'єктами концептуалізації, напр., *to face*, *at the end of the tunnel*, *at the first sign* тощо. Одиниці кінетичної групи – *arrival*, *collapse*, *go*, *come*, *fall* – співвідносять значення ПОЧАТКУ і КІНЦЯ з образ-схемами ШЛЯХ (PATH), ВЕРТИКАЛЬ (VERTICALITY), ЦИКЛ (CYCLE), ПОВТОРЕННЯ (ITERATION), які відображають специфіку прямолинійного і колового видів руху. Одиниці силової семантики – *build*, *destroy*, *let*, *make*, *open*, *ruin* – вказують на силу як ПОЧАТОК у сенсі джерела, причини змін, а її усунення – як КІНЕЦЬ, наслідок цих змін, залучаючи силові образ-схеми ПРИМУШЕННЯ (COMPULSION), УСУНЕННЯ ПЕРЕШКОДИ (RESTRAINT REMOVAL), ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЖЛИВОСТІ (ENABLEMENT).

Роль семантики ПОЧАТКУ і КІНЦЯ у медійній реальності визначається послідовністю початкових етапів риторичної побудови тексту: відбором аргументів (інвенцією), їх розташуванням (диспозицією), вербальною орнаменталізацією (елокуцією) [2, 22]. В англомовному журнальному дискурсі новин замисел автора подати подію під певним кутом зору визначається на етапі інвенції й зумовлює послідовність вживання на етапі диспозиції дібраних під час елокуції засобів вербалізації семантики ПОЧАТКУ і КІНЦЯ. Для відображення певного аспекту події на стадії диспозиції структурно-композиційну будову дискурсу підпорядковують певним схемам аранжування номінативних засобів на позначення ПОЧАТКУ і КІНЦЯ в окремих сегментах тексту або диспозиційним стратегіям: у заголовку, підзаголовку, вступі, блоках головної події і фону, висновках.

Зважаючи на те, що у сучасному англомовному журнальному дискурсі опис подій визначається принципом релевантності, згідно з яким найбільш важливу інформацію виносять на початок статті, тобто у заголовний комплекс, виокремлюємо заголовні стратегії для привернення уваги аудиторії до журнальних статей. Зазначені стратегії реалізуються у результаті висунення одиниць із досліджуваною семантикою у заголовний комплекс, тобто заголовок і / чи підзаголовок, адже висунення розглядають як розміщення на передньому плані форм, які слугують «ключами» в процесах мовної обробки інформації [3, 21]. Залежно від вживання досліджуваних одиниць на початку чи у кінці заголовків, лише у підзаголовках чи одразу у заголовках і підзаголовках виокремлюємо чотири заголовні стратегії репрезентації ПОЧАТКУ і КІНЦЯ: ініціального акцентування, фінального акцентування, інтерпретації та акцентування за рахунок інтерпретації. У цій статті більш детально розглянемо заголовну стратегію ініціального акцентування.

Стратегія ініціального акцентування ПОЧАТКУ і КІНЦЯ подій виявляється у вживанні засобів на позначення досліджуваних смислів на початку заголовків для фокусування уваги на поданому стані речей і створенні в уявленні читачів певного образу відтвореної події. Ця стратегія реалізується тактиками статичної репрезентації, динамічного зображення, характеристизації і локалізації подій, які

диференціюються внаслідок висунення у початок заголовка статті досліджуваних номінативних засобів: дієслівних (*begin, die, end, erupt, fail, finish, lose* тощо), іменникових (*beginning, birth, collapse, coming, death, start, topple* та ін.), атрибутивних (*first – last, new – old*) й адвербіальних (*after something, back to something, from something, towards something* та ін.).

Тактика статичної репрезентації подій конструє цілісний образ поданого стану речей у заголовку статті за допомогою іменників із семантикою ПОЧАТКУ і КІНЦЯ, які відображають подію як таку, що здійснилася й існує у незмінному стані. Зазначена тактика реалізується комунікативними ходами – узагальнювального і базового – позначення початку й кінця подій. За умови **узагальнювального** називання ПОЧАТКУ чи КІНЦЯ на початку заголовка статті подію представлено узагальнювальними фазово-буттєвими іменниками, які зазначають початкову й кінцеву стадії існування певного стану речей (*beginning, end, finish, start* тощо). Заголовки, структуровані цією тактикою, мають форму номінативних речень, головний член яких виражений іменником. Так, у заголовку *The Start of a Long Slow Goodbye* (The Economist, 23.04.2011) іменник *start* вказує на початок повільного кінця активної політичної діяльності Фіделя Кастро. Позначаючи у заголовках журнальних статей перцептивні процеси, осмислені у термінах ПОЧАТКУ й КІНЦЯ, події вербалізуються похідними від дієслів іменниками, які вказують на базовий рівень концептуалізації: фазово-буттєвими (*achievement, birth, death, failure, loss, meltdown, spark*), кінетичними (*coming, drop, increase, fall, rerun, rise, slump*), силовими (*ban, cap, crackdown, devastation, let, pull, ruin*) і непохідними (*aim, bankrupt, edge, defeat, default, fruit*). Фазово-буттєві іменники, які позначають базовий рівень концептуалізації, репрезентують у заголовках журнальних статей ПОЧАТОК чи КІНЕЦЬ подій, відображають ситуації, пов'язані з повсякденним сприйняттям природних і фізичних явищ, життєвих циклів, вдалого і невдалого завершення справ, напр., *The Birth of Russian Citizenry* (The Economist, 17.12.2011). У наведеному заголовку іменник *birth* відображає ПОЧАТОК усвідомлення росіянами своєї громадянської позиції як НАРОДЖЕННЯ, імплікуючи незворотність зазначеної події. Іменник *spring* у заголовку *Arabs' Spring* (The Economist, 21.05.2011) асоціює ПОЧАТОК демократичних рухів в арабських країнах з настанням ВЕСНИ, імплікуючи ВІДРОДЖЕННЯ після зимової сплячки.

Тактика динамічного зображення ПОЧАТКУ і КІНЦЯ подій спирається на еліптичну синтаксичну модель побудови заголовків, при якій опущено підмет і дієслово-зв'язку. Тому на початок назв статей виносяться дієслівні форми з досліджуваною семантикою, що дає змогу зображати події у динаміці. Дієслівні форми зі значенням ПОЧАТКУ і КІНЦЯ, висунуті в ініціальні позиції заголовків, наголошують на перцептивному, кінетичному чи силовому характері змін. Дієслова, у яких значення ПОЧАТКУ чи КІНЦЯ сформоване внаслідок осмислення природних і фізичних явищ (вулканічного виверження, розчинення, випаровування, в'янення, збігання та ін.), наголошують на самій природі процесу, який приводить до початку чи завершення події, напр., *dissolve, evaporate, fade, shrink* тощо. Так, дієслівна форма *shrink*, яка позначає збігання у сполученні з виразом *war on terrorism*, акцентує КІНЕЦЬ війни з тероризмом, імплікуючи його поступове подолання в ракурсі зменшення обсягів, напр., *Shrinking the War on Terrorism* (Time, 14.12.2009, 26).

Дієслова зі значенням прямовисного пересування акцентують в ініціальній позиції заголовка початок чи завершення події, осмислюючи її як ПОЧАТОК або КІНЕЦЬ ШЛЯХУ, який репрезентує рух. Дієслово *grow* позначає рух УГОРУ, експлікуючи у заголовку появу нових робочих місць у сфері так званої «зеленої економіки», представлену в аспекті зростання їх кількості, напр., *Growing Green Jobs* (Time, 29.03.2010, 40).

Силіві дієслова з семантикою творення (напр., *build, make*) акцентують ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЖЛИВОСТІ як джерело ПОЧАТКУ, деструкції (напр., *destroy, ruin*) експлікують КІНЕЦЬ як наслідок ПОЗБАВЛЕННЯ МОЖЛИВОСТІ. Одиниці з семантикою відкриття (напр., *discover, find, open*) співвідносять ПОЧАТОК події з результатом УСУНЕННЯ ПЕРЕШКОДИ, а дієслова закриття (напр., *close, shut*) представляють КІНЕЦЬ як наслідок ВСТАНОВЛЕННЯ ПЕРЕШКОДИ. Дієслово дозволу *let* активує ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЖЛИВОСТІ, яке осмислюється як джерело ПОЧАТКУ змін, напр., *Let the Scent of Jasmine Spread* (The Economist, 22.01.2011, 13). У цьому заголовку дієслово *let* акцентує ПОЧАТОК демократичних революцій в арабських країнах, джерелом якого є ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЖЛИВОСТІ розвитку країн по-новому. У назві статті *Rebuilding Japan – or Ruining it* (The Economist, 30.04.2011) дієслово *rebuild* експлікує ПОЧАТОК життя Японії після катастрофи, наголошуючи, що це можливо внаслідок ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЖЛИВОСТІ, а одиниця *ruin* кон-

струє протилежний результат – КІНЕЦЬ існування країни як наслідок ПОЗБАВЛЕННЯ МОЖЛИВОСТІ її розвитку, зображаючи два можливі шляхи розвитку країни.

Тактика характеристики подій акцентує увагу читачів на ПОЧАТКУ чи КІНЦІ подій з точки зору її суцесивних, тобто послідовних, або темпоральних ознак, виражених за допомогою атрибутивних засобів експлікації досліджуваних смислів. Залежно від наголошення на періодичності чи послідовності подій атрибутами *first* і *last* та їх актуальності в аспекті реального існування й важливості чи неактуальності у сенсі припинення існування чи втрати важливості на момент виходу часопису, експлікованої одиницями *new* і *old*, тактика характеристики реалізується двома комунікативними ходами – темпорально-локативним і актуалізуючим. За **суцесивної характеристики** події відтворюються за допомогою локалізаційних атрибутів *first* і *last*, які вказують на початок чи кінець послідовності подій і явищ, напр., *The First Global Election* (Newsweek, 10.11.2008, 26). У наведеному заголовку попередні вибори президента США подаються атрибутом *first* як подія, важливість якої не мала аналогів для світової спільноти, а тому покладає ПОЧАТОК для ідентичних звершень у майбутньому. Сполучаючись у назвах журнальних статей з іменниками на позначення часових інтервалів (*days, weeks, months* etc.), прикметник *last* фокусує увагу аудиторії на завершенні терміну роботи урядів, функціонування організацій тощо, напр., *The Last Days of W. Bush* (Newsweek, 10.11.2008, 30). У наведеному заголовку вираз *last days* експлікує закінчення терміну перебування У. Буша на посаді президента США, створюючи ефект завершення політичного життя президента. Сполучаючись з назвами людей (*film director, photographer, TV mogul, witness* тощо) і об'єктів (*act, city, company, hope, model* та ін.), атрибут *last* виражає їхній абсолютний КІНЕЦЬ, створюючи ефект незворотності експлікованого стану справ, надаючи заголовкам категоричності, напр., *The Last Company Town* (Newsweek, 21.02.2011, 28). У зазначеному заголовку прикметник *last* характеризує стан речей з корпоративними містечками, які позначаються сполученням *company town*, виражаючи КІНЕЦЬ їхнього існування і таким чином привертаючи увагу до зникнення цього феномену.

Характеризація подій за їх актуальністю здійснюється у заголовках журнальних статей темпорально-онтологічними ад'єктивними *new* і *old*, які виражають початок чи припинення існування чогось на момент публікації статті і репрезентують ПОЧАТОК подій і явищ в аспекті їх актуальності, тобто важливості у певний інтервал часу, та КІНЕЦЬ – в аспекті їх неактуальності на момент виходу номера, напр., *The New Technology of Fear in Tibet* (Newsweek, 14.04.2008, 25). У наведеному заголовку журнальної статті одиниця *new* експлікує не стільки ПОЧАТОК використання методів залякування (*technology of fear*) у Тибеті взагалі, скільки імплікує актуальність на момент публікації видання нових заходів залякування серед вже існуючих. Ад'єктив *old* у заголовку репрезентує події, які є неактуальними на момент публікації статті, напр., *Old Media 1* (The Economist, 21.05.2011). У поданому заголовку одиниця *old* позначає КІНЕЦЬ актуальності на сучасному етапі технологій мас-медій старого зразка, пов'язаний з вертикальним способом передачі інформації, який характеризується монополією відправників.

Тактика локалізації виявляється у зосередженні уваги на топологічних і хронологічних межах подій за рахунок позначення їх ПОЧАТКУ й КІНЦЯ у просторі і часі відповідно. Зазначена тактика реалізується просторовими і темпоральними адвербіальними засобами, що відображено комунікативними ходами просторової локалізації і хронологізації. За **просторової локалізації** репрезентація ПОЧАТКУ і КІНЦЯ подій у заголовку здійснюється прийменниковими словосполученнями *from* + назва відправної просторової точки (*the start, the ashes, New York City, Singapore, the West* тощо) та *to* (*towards*) + назва пункту призначення (*the end, the European Union, Europe, Russia, presidency* тощо). Наприклад, у заголовку *Slowly Towards Europe* (The Economist, 2.06.2011) прийменникове словосполучення *towards Europe* репрезентує Європу як кінцеву мету сербської зовнішньої політики, створюючи ефект віддаленості країни від своєї цілі. За **хронологічної локалізації** події конструюються у журнальних заголовках за допомогою використаних в ініціальних позиціях темпоральних адвербіальних засобів: *back to smth, after smth, before smth*. Прислівник *back to*, актуалізуючи ПОВТОРЕННЯ, конструює повернення до ПОЧАТКУ, тобто попередніх часів чи стану справ, напр., *the era of prosperity, conversational culture, partisanship* тощо, осмислених як повторний ПОЧАТОК. Так, у назві журнальної статті *Back to the Era of Austerity* (The Economist, 14.08.2011) прислівник *back to*

репрезентує ПОВТОРНИЙ ПОЧАТОК часів жорсткої економії, створюючи у читачів враження про повернення назад у часі.

Прислівникові словосполучення з прийменниками *before* та *after* привертають увагу до заголовків статей завдяки розширенню меж ПОЧАТКУ і КІНЦЯ. Прийменник *before* позначає певний проміжок часу до ПОЧАТКУ події, розширюючи межі її ПОЧАТКУ, напр., *Two Years Before the Olympics* (The Economist, 24.07.2010, 16). У зазначеному заголовку прийменник *before* позначає дворічний період перед початком Олімпійських ігор у Лондоні, виражений темпоральним сполученням *two years (before the Olympics)*, тобто хронологічно розширює їхній ПОЧАТОК до двох років для створення авторами статті ефекту очікування задовго до самих змагань. Адвербіальне словосполучення з прийменником *after* репрезентує стан справ після завершення події, імплікуючи її КІНЕЦЬ. Так, у заголовку *After the Flood* (The Economist, 22.01.2011, 58) прийменник *after* позначає період після повені, імплікуючи його хронологічний КІНЕЦЬ й наголошуючи на довгому періоді боротьби з наслідками.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Заголовні стратегії англомовного журнального дискурсу, направлені на втілення семантики ПОЧАТКУ і КІНЦЯ, привертають увагу читача до зображуваного стану справ. Стратегія ініціального акцентування ПОЧАТКУ і КІНЦЯ фокусує увагу аудиторії на статичних, динамічних, характеристичних і локативних аспектах подій за рахунок вербалізації досліджуваних смислів засобами, які належать до різних лексико-граматичних груп. Іменникові засоби у заголовках номінативної синтаксичної структури використано для називання ПОЧАТКУ і КІНЦЯ подій чи апеляцію до тієї сфери досвіду, що привела до їх виникнення чи зникнення. Дієслівні засоби на початку заголовків, що мають структуру двоскладних еліптичних речень, подають події як наслідок динамічних процесів, висвітлюючи їх перцептивний, кінетичний чи силовий аспекти за рахунок апеляції до відповідного сенсомоторного досвіду. Атрибутивні засоби зосереджують увагу читача на темпоральних ознаках подій у зв'язку з їх послідовністю у серії ідентичних станів справ та актуальністю чи неактуальністю відносно моменту публікації статті. Адвербіальні одиниці висвітлюють топологічні й темпоральні межі подій.

Перспективи подальшого дослідження полягають у вивченні загальнотекстових тактико-стратегічних засобів втілення семантики ПОЧАТКУ і КІНЦЯ в англомовному журнальному дискурсі.

Список використаної літератури

1. Арутюнова Н. Д. Всё про всё (по текстам Ф.М. Достоевского) / Н. Д. Арутюнова // Логический анализ языка. Семантика начала и конца. – М. : Индрик, 2002. – С. 363–400.
2. Безменова Н. А. Очерки по теории и истории риторики / Н. А. Безменова. – М. : Наука, 1991. – 215 с.
3. Лузина Л. Г. Выдвижение / Л. Г. Лузина // Краткий словарь когнитивных терминов. – М. : МГУ, 1996. – С. 21–22.
4. Мечковская Н. Б. Концепты «начало» и «конец»: тождество, антонимия, асимметричность / Н. Б. Мечковская // Логический анализ языка. Семантика начала и конца. – М. : Индрик, 2002. – С. 109–120.
5. Мошанова Т. Л. История развития групп глаголов, обозначающих начало и конец процесса, в английском языке : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04 / Т. Л. Мошанова ; Моск. гос. пед. ун-т. – М., 1969. – 25 с.
6. Потапенко С. І. Сучасний англомовний медіа-дискурс: лінгвокогнітивний і мотиваційний аспекти : монографія / С. І. Потапенко. – Ніжин : Вид-во НДУ ім. Миколи Гоголя, 2009. – 391 с.
7. Яковенко Л. Українські фразеологізми із семантикою появи, наявності та зникнення як виразники категорії Буття / Л. Яковенко // Вісн. Львів. ун-ту. Серія : Філологія. – 2004. – Ч. 1. – № 34. – С. 251–256.
8. Johnson M. The Body in the Mind: The Bodily Basis of Meaning, Imagination, and Reason / M. Johnson. – Chicago ; L. : The University of Chicago Press, 1987. – 233 p.
9. Oakley T. Force-dynamic dimensions of rhetorical effect / T. Oakley // From Perception to Meaning: Image Schemas in Cognitive Linguistics. – В. ; N. Y. : Mouton de Gruyter, 2005. – P. 444–473.
10. Rosch E. Principles of categorisation / E. Rosch // Fuzzy Grammar / ed. by B. Aarts, D. Denison, E. Keizer, G. Popova. – N. Y. : Oxford University Press, 2004. – P. 91–108.

Статтю подано до редколегії
19.03.2012 р.